

Foredrag i Søe-Lieutenant-Selskabet

den 19'marts 1957. Nedkl. til TIL TJENESTEBRUG

Hr. formand, mine herrer.

Jeg skal i aften have den ære at tale om nogle af søværnets ^{afsluttede} ~~officielle~~ problemer. Der er mange, og jeg har udvalgt dem, jeg anser for mest betydningsfulde; så kan vi senere ved spørgsmål og mulig diskussion komme ind på andre, hvis man ønsker at tage sådanne frem.

Et af de - og jeg tror, jeg vil sige - det vigtigste punkt er erstatningsbygninger for vore ~~efter-~~ ~~hånden forældede~~ orlogsskibe *efterhånden som de fjædes.*

De ved alle, hvordan vor nuværende flåde er blevet til efter krigen. For størstedelen ved køb, lån, ved overtagelse fra tyskerne og endelig ved gaver, det sidste gennem våbenhjælpen fra Amerika. Enkelte - kun alt for få - har vi bygget selv.

En så heterogent sammensat flåde er jo ikke ønskværdig. Når den første opbygning ikke desmindre måtte blive sådan, skyldes det to faktorer. For det første tidsfaktoren, idet det kun få år efter krigens ophør blev klart, at de ustabile forhold mellem Øst og Vest nødvendiggjorde en hurtig skabelse af en dansk flåde; der var perioder, hvor dette synspunkt var af megen tung vægt.

For det andet landets økonomiske forhold, ~~men~~ ² også dette hensyn har været noget svingende.

At det i det første og andet år efter krigen var

nødvendigt overhovedet at få nogle skibe at sejle med af hensyn til uddannelsen er indlysende. I hele perioden har det været gældende, at man måtte tage hensyn til hvilke muligheder, der forelå; og noget bredere valg har der sjældent været tale om.

Retningslinien har været at skabe en dansk flåde, hvis skibstyper lå så nær som muligt op til de typer, der har været fremsat i de talrige udarbejdede flådeplaner. Og det kan her være ganske interessant at se de forskellige planer sat op ved siden af hinanden.

De vil se, at hovedtrækkene i alle planerne er ens, selv om de er udarbejdet til forskellige tider og af forskellige mennesker. For overskuelighedens skyld er planerne ~~meget~~^{meget} skematiserede.

Alle planerne indeholder følgende skibstyper:

Artilleribærende enheder
Motortorpedobåde
Undervandsbåde
Minelæggere
Ministrygere og
Skibe til særlige formål.

Det er heller ikke så mærkeligt, da det er disse typer, der med vor geografiske beliggenhed og landets konfiguration naturligt vil udgøre et taktisk vel afbalanceret søforsvar. Antallet af enheder og forholdet mellem antallet derimod er lidt forskelligt i de forskellige planer; væsentlig afhængig af den økonomiske baggrund.

De vil se, at man i de sidste planer er gået - eller jeg vil hellere sige har måttet gå - bort fra en egentlig jagertype; for det er ikke med vor gode vilje.

Se på Planen

En moderne jager med dertil hørende fart og af en passende ikke særlig stor størrelse vil nu om dage koste ca. 80 millioner kr. Intet opnåeligt budget vil kunne bære blot et ringe antal af sådanne enheder, uden at det vil bryde hele den naturlige taktiske sammenhæng.

ser man til ~~Vi må nøjes med~~ *anden afslutnings* enheder - fuldt moderne, men især med mere begrænset fart, der som bekendt er den dyreste taktiske faktor.

På denne tavle ser De vore nuværende skibe med vedføjede årstal for ~~opgang~~ afgang på grund af alder.

De ser, at

Dette er der fra søværnskommandoens side selv sagt gentagne gange gjort opmærksom på både i skrift og tale lige fra 195 .

~~Et par citater.~~

Miseren vil kunne oprettes, hvis vi enten snarest mulig får bevilget midler til at gå i gang med *Rejshering* og nybygning, eller hvis vi kan modtage skibene igen på våbenhjælp. Det første er ikke sandsynligt, sålænge de nye forsvarslove ikke er vedtaget, og selv derefter bliver en eventuel nybygnings-

konto alt for ringe. Vi må derfor have skibene på våbenhjælp, herfor er der muligheder, men ikke tilsagn, jeg skal senere komme tilbage hertil ved omtalen af den nye lov. Selvsagt har søværnsstaben stadig øjnene åbne for typer og muligheder i denne forbindelse; men det i så godt som alle henseender mest ønskværdige er, om vi selv kunne bygge skibene, enten på national basis eller off-Shore. Kun tidsfaktoren taler herimod.

Nøye helt parallelt.

Jeg vil nu sige nogle ord om den nye lov og dens tilblivelse. Men særlig i dette punkt gælder det, at jeg, for at d'herrer overhovedet skal få mere end et rent overfladisk indtryk, bliver nødt til at fremdrage ting, som endnu ubetinget på nuværende tidspunkt betragtes som fortrolige.

Forsvarsministeren gav for 14 dage siden et ærligt, klart oplæg om forskellige sider af forsvarslovene og hans syn herpå.

Dette skal jeg ikke kommentere, men gå lige til den del af loven, der særlig må interessere os. *Forsvarsministeren var inde på Offshoreen, fastlavede kræfter.*
Jeg regner med, at vort budget bliver nogenlunde det, vi har for øjeblikket: ~~ca. 165 mill. kr.~~ Det er selvsagt et springende punkt. Vi synes ikke, det er nok, ~~men på den anden side dog af en sådan størrelse,~~ at vi ikke vil nægte vor medvirken. Det problem kommer man til før eller senere ved disse lovarbejder. General *Søj* og jeg var på det punkt ved det første udkast af de nugældende love, og var det i 1932.

Budgetten
Armen i 1932.

, men gør man ikke det - hvad jeg ikke mener, man bør gøre her - er det ens pligt at få det bedste og mest effektive ud af de midler, der bliver stillet til rådighed, og problemet er ikke noget specifikt for danske forhold. Om Mellemøsten

Det der særligt vil kendetegne søværnet efter de nye loves ikrafttræden, er først og fremmest et større antal udrustede og kampklare enheder.

Par Tøgl - Skubst - Opbehold
> 50%